

BABÍ LÉTO

Než se nadějeme, léto přejde do fáze „babího léta.“ Proč se ustálilo toto pojmenování pozdního léta, nevíme. Jen se domníváme, že sluníčko již tolik nepálí, ale příjemně hřeje jako moudrý pohled, úsměv, pochopení a pohlázení od babičky. Snad proto, že při procházce přírodou na nás ulpí šedý vlas pavučiny připomínající šedivé vlasy. Babí léto. Léto, které již má za sebou všechny své proměny zrodu a zrání, proměnlivých nálad počasí, výstřelků a nyní sklízí výsledky své práce. Jakoby kopírovalo lidský život. Proč však „babí léto“, když podobnými proměnami procházejí i muži? I jim šedne věkem vlas. Cestou životem nabyli také mnoho zkušeností a při ohlédnutí za svým životem srovnávají, co bylo v životě dobré a co zlé, co se podařilo nebo co nevydalo „dobrou úrodu.“ Zkušenosti a znalosti jsou tím, co vedou člověka k větší toleranci, pochopení, nadhledu a přemýšlení i nad současným stavem. Týká se to i přemýšlení nad současným stavem společnosti a situací ve světě. Mládí i stáří má svoje výhody a nevýhody. Mládí ve svém zrání, zdraví, síle, netrpělivosti v očekávání, že život jim nabídne vše, co se nabízí. A tak někdy dají na pěkná slova a pěkné sliby. Senioři už mají svoje zkušenosti, že „bez práce nejsou koláče“, mají zkušenosti, že než slepě věřit, je lépe prověřovat. Ačkoliv nám seniorům ubývá sil, jsme stále „šedou silou“ této společnosti. A přejeme si, aby výsledky naší celoživotní práce nachá-

zely ve společnosti ocenění, ale také, aby z toho měli užitek všichni občané. Přejeme si, aby naše politická reprezentace nepodceňovala šedou sílu. Blíží se volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, kterých se zúčastní všechny věkové kategorie. Mladší voliči se někdy nechají unášet nezvyklými formami volebních kampaní, které pro politické strany připravují zkušené a psychologie znalé agentury. Naším spolehlivým kompasem musí být naše zkušenosti s působením té které politické strany po celé volební období a jejich dlouhodobý program a cíle. Nestačí nám slíbit a přidat pár stovek k důchodu, když nás o ně obratem oberou např. ve formě zdražených a nekvalitních potravin obchodní řetězce v cizích rukou. Už nás doba přesvědčila, že ne vše soukromé je lepší než veřejné a státní. Víme, na rozdíl od mnohých mladších spoluobčanů, že zahraniční politika v programech politických stran je stejně, ne-li důležitější, než programy slibující rozvoj naší země. Migrace, teroristické útoky v Evropě, účast našich vojáků v cizích zemích, zbrojení a v neposlední řadě i sledování zostření napětí ve světě, nás vede k tomu, abychom se zahraniční politikou jednotlivých stran zabývali. Vždyť megalomanské lešení Německého domu na Moravském náměstí, znázorňující symbol našeho národního ponížení a jiné, nám připomnělo všechny hrůzy II. světové války.

V nastávajícím „babím létu“ nás

Brněnský senior vychází
za finanční podpory
statutárního města Brna

B | R | N | O

MÁKY

Posílám vám k svátku
lístek
s českou krajinou
a máky rudé
v popředí
a také vzkaz:
oblaka nad nimi
dál
poplynou,
vždycky
tak bude,
nikdo nezastaví
myšlenku
ani čas,
tak je to v této
zemi už po
staletí,
je to v tobě,
je to ve mně,
je to v nás.

Marie Veselá

čeká řada gulášových, pivních nebo třeba koblihových nabídek, hudebních produkcí a hlavně hodně předvolebních slibů. Kdo jednou zklamal, zklame podruhé. Kdo přehlížel dosud zájmy naší země a jejich obyčejných občanů, bude je přehlížet i nadále. Jsme šedou, ale početnou silou této země. Za sebou máme hodně životních zkušeností a vlastní rozum. A na každém z nás záleží, jestli jej uplatníme ve volbách, nebo necháme za sebe volit jiné, třeba zmanipulované mladé a nezkušené.

redakce

I JIŽNÍ MORAVA HODNOTILA ČINNOST KRAJSKÉ ORGANIZACE NAŠEHO SVAZU

Stalo se to ve středu 7. června 2017, kdy se v Brně, v krásném prostředí zasedací síně Nové radnice na Dominikánské ulici, sešli zvolení delegáti z 18 organizací Svazu důchodců Jihomoravského kraje. Přivítali mezi sebou zástupce Krajské rady seniorů, jejího předsedu Ing. Milana Hemzala a Františka Špačka, nejvyšší orgán svazu zastupoval Petr Kalábek, předseda Kontrolní a revizní komise Svazu důchodců ČR.

V úvodní zprávě o činnosti za léta 2014–2016 si přítomní připomněli zajímavou činnost v mnoha oborech - zájmová činnost, vycházky, zájezdy, návštěvy muzeí, výstavních síní, přednášky, v tomto období se ve všech okresech zvýšil zájem o sportovní činnost. Jsou pořádány akce v klubech, akce okresní, krajské, celostátní, dokonce s účastí občanů sousedních států, tedy mezinárodní. Všichni berou pohyb jako základ péče o zdraví, potřebné setkávání s přáteli, poznávání dalších zajímavých lidí. Se vzrůstajícím počtem členů rostl i počet těch, kteří organizovali a připravovali činnost. Za tuto činnost je třeba si jich vážit, dávat jim najevo zájem o jejich působení. Náš kraj patřil k průkopníkům této činnosti - svědčí o tom nejen to, že jsme ve všech ročnících postoupili až do celostátních kol, v červenci roku 2015, při 2. sportovních hrách,

jsme byli organizátory celostátního finále. Uspěli jsme nejen na poli spor-

tovním, ale i jako organizátoři, všemi chválení.

O svých zkušenostech z činnosti svých klubů hovořili delegáti v rozpravě, hovořili i o svých plánech, vyjadřovali přesvědčení, že vedení krajské organizace, které bude zvoleno, bude stejně úspěšné jako vedení dosavadní. Podrobně byli informováni o připravovaném finále krajské soutěže sportovců - důchodců, které se ještě v červnu uskuteční v Chudčicích. Předsedkyní KV SDČR byla zvolena Mgr. Alena Kudličková (SDČR Brno-město), místopředsedy Ing. Ladislav Polášek (SDČR Hodonín) a Mgr. Ludmila Holubová (SDČR Mikulov), předsedou KKRK byl zvolen Ing. Pavel Haše (SDČR Hodonín), členy této komise Marta Martáková (SDČR Chudčice) a Jitka Švecová (SDČR Mikulov).

PaedDr. Jan Žáček, 1. místopředseda SDČR Brno-město

Vážení seniori,

dnešní doba bývá často označována za dynamickou. Nové vynálezy, o kterých by člověk před sto lety mluvil jako o zázracích, se objevují prakticky každým dnem. A jak se mění svět kolem nás, měníme se i my – od volby oblečení až po životní styl. Není vůbec snadné držet s tímto tempem krok, vědět, jak fungují sociální sítě a další nové technologie či chápat mladou generaci, její cíle, motivace a sny. Na druhou stranu nevidím důvod, proč by se tím měli seniori trápit. Jejich role ve společnosti je totiž podle mého názoru jiná.

Jejich životní zkušenosti jsou pro nás zdrojem moudrosti a inspirace, kterou, ač ji máme na dosah, často přehlížíme. Na to, abyste měli zdravý pohled na svět či široké znalosti nějakého tématu přece nemusíte mít profil na Facebooku nebo vlastnit nejmodernější chytrý telefon. Přesto jsou starší lidé nezřídka znevýhodňováni, například při hledání zaměstnání. Také jejich ekonomická situace nebývá často snadná. Navíc přibývá těch, kteří musí život dožít osaměle. Právě těm je nejvíce třeba podat pomocnou ruku. Koneckonců, celý život pracovali. Nic společnosti nedluží, naopak, společnost dluží jim.

Velkou úctou chovám k seniorům, kteří nerezignovali a stále se snaží držet prst na tepu doby. A nejde jen o ony tolikrát skloňované komunikační technologie. Řada aktivních seniorů nachází potěchu ve sportu

či třeba ve studiu. Mou úctou má každý člověk, který se přihlásí na některou z univerzit třetího věku, ačkoliv by již mohl odpočívat, místo toho usiluje o poznání. A je známá věc, že aktivní lidé jsou nejšťastnější a mají nejkvalitnější život.

V Brně dlouhodobě usilujeme o to, aby měli seniori co nejlepší podmínky k životu. Město má v tomto ohledu řadu projektů a plánů. Nedávno to byl rok, co byla zavedena služba SENIOR BUS, určená kromě seniorů také zdravotně postiženým občanům. Ta nabízí možnost svezení za přátelskou cenu padesát korun „od dveří ke dveřím“, pomáhá tak starším občanům například při cestování do nemocnice a je určená především těm, kterým činí „běžná“ cesta městskou hromadnou dopravou potíže. Je zajišťována každý den včetně víkendů a státních svátků. Pokud máte zájem, lze si SENIOR BUS objednat na telefonním čísle 731 518 348, a to minimálně jeden pracovní den dopředu od 7.00 do 15.00 hodin.

Dalším projektem, který je zaměřen na seniory a který úspěšně běží již déle než půl roku, je projekt sdíleného seniorského bydlení. Jeho princip spočívá ve společném bydlení více osob seniorského věku ve speciálně upraveném a vybaveném bytě. V těchto bytech má každý svůj soukromý pokoj, některé místnosti jsou ale pro všechny společné a lze v nich trávit čas v kolektivu. K dispozici jsou také sociální a pečovatelské služby. Obyvatelé tak mají nižší náklady na bydlení, netrpí osamělostí a cítí se bezpečněji.

něji. První sdílený byt je už zaveden a obydlen, pokud se projekt osvědčí, mohou vzniknout i další.

Všechny životní etapy jsou občas zajímavé, občas krásné a občas obtížné. Se statutem seniora se nevyrovává každý snadno. Domnívám se, že je úlohou města postarat se o to, aby byla jejich situace co nejjednodušší. Naši dědečkové a babičky tu byli vždy pro nás, aby nám pomohli a poradili. Je naší povinností jim to oplatit.

Petr Vokrál,
primátor statutárního města Brna

IVO

BÁSNÍK IVO ODEHNAL OBOHATIL ČTENÁŘE DALŠÍMI TŘEMI PUBLIKACEMI

Hnízdo srdce je název stostránkové sličné publikace, letos vydané a vytištěné brněnskou s. r. o. Tribun EU. Alena Odehnalová do ní vybrala a uspořádala básně, které jednadesátiletý básník z Černých Polí Ivo Odehnal věnoval svému rodnému městu Valašským Kloboukům a valašské krajině. Výbor doprovázejí záběry z amatérského filmu básníkovy otce Josefa Odehnala, pořízené digitálním fotoaparátem. Černobílou

formu dotvářejí autentickou atmosférou souznící s verši.

Odehnalova básnická tvorba je celoživotně spjata s Valašskem. Proto je v literárních slovnících a encyklopediích uváděn jako básník valašského kraje. Je autorem dvou desítek knih poezie, k nimž patří i knížky pro děti. Verše pro nejmenší čtenáře publikuje též časopisecky. Nejnovější sbírka veršů pro děti, přínosná moderními rýmy, humorem a objevností témat, nese název *Kozí balet*. S ilustracemi Jana Hrubého ji vydalo tišnovské nakladatelství Miroslav Klepáček – Sursum.

Loňské datum vydání má Odehnalova poéma v češtině i makedon-

štině *Píseň o velkomoravské náušnici*. Ke čtenáři přichází ze s. r. o. Tribun EU. V této poémě autor oslavuje nejen krásu vzácné památky. Klene oblouk od minulosti až k současnosti, je horoucím zpěvem lásky k vlasti. *Píseň o velkomoravské náušnici* v překladu Ivana Dorovského vyšla i v nakladatelství Společnosti makedonských spisovatelů ve Skopji. Společnost makedonských spisovatelů udělila Odehnalovi v roce 2011 za básnické dílo a jeho vysoké estetické hodnoty cenu Literární žezlo. Převzal ji při Svátku lip ve Skopji a stal se rovněž čestným básníkem tohoto makedonského hlavního města.

Bohumil Hlaváček

(dokončení)

Třetí část tohoto zamyšlení nad studiem seniorů univerzity třetího věku (U3V) v letošním akademickém roce (AR) 2016–2017 je zaměřena na jedinečné speciální akce tvořící nedílnou součást jejího vzdělávacího programu. Mezi tyto mimořádné akce patří přednášky osobností, exkurze a promoce. Studující senioři o ně mají největší zájem, protože jsou aktuální, doplňují teoretické poznatky z výuky a stávají se nezapomenutelnými životními zážitky.

V předchozích dvou článcích Brněnského SENIORA byla zmínka o kurzu „Islámský radikalismus“, který vedl PhDr. Josef Kraus. Senioři tak získali přehled o základech víry a životě muslimů, o působení blízkovýchodních nábožensko-politických organizací, o islámském státním terorismu a agresivních vyznavačích Koránu z řad bojovníků tzv. Islámského státu.

Jedinečné a nezapomenutelné byly přednášky osobností uměleckého světa – režisérů, skladatelů, koncertních mistrů. Divadelní a hudební fakulta JAMU zařadila dvou až třísemestrální kurzy U3V nejen s odbornými přednáškami, ale i s ukázkami přípravy talentovaných mladých umělců (dechová, pohybová, jazyková cvičení). Téměř každou přednášku doplňovala živá produkce pedagoga nebo studujícího posluchače JAMU. Například hudební fakulta v letošním AR v rámci vzdělávacího programu soustředila

výuku na bicí, dechové a smyčcové nástroje.

Dvě mimořádně zajímavé a obsahově náročné tematické exkurze uskutečnila U3V Masarykovy univerzity v květnu t. r. – „Románská a gotická architektura v Boskovické brázdě“ a „Středověké památky na úpatí Vysočiny“. Exkurze doprovázel odborným výkladem přednášející pedagog Mgr. Aleš Flídr. Účastníci poznali 12 sakrálních staveb archeologicky obnovených, částečně zakonzervovaných, svědčících o přechodu šlechtických a panských sídel k soukromým vlastnickým kaplím (např. Deblín, Předklášteří, Veverská a Osová Bítýška, Mostiště, Křižanov). Další exkurzí byla návštěva Římskokatolické farnosti u kostela sv. Jakuba, doprovázená přednáškou odborného pracovníka, který se stará o zvony na Moravě. Po ukončení přednášky „Historie a cesta zvonů u nás i v zahraničí“ následovala prohlídka kostela sv. Jakuba včetně zvonice (se zvony Jakub, Marie a Josef), kterou komentoval kostelník pan Kremláš. Originální exkurzí byla též návštěva houslařské dílny – Ateliér Bursík, otec a syn – patřící ke špičce houslařského umění u nás i v Evropě. Senioři si mohli doslova ohmatat části houslí i housle našich koncertních mistrů, které se v dílně právě opravovaly. Mohli se dotknout drobných houslařských pracovních nástrojů a jednotlivých částí houslí, poznali důležitost zasazení kolíku, takzvané „duše“ nástroje, mezi

horní a dolní deskou těla houslí. Seznámili se s příběhem a přípravou dřeva i možnostmi nákupu vzácných dřevin v zahraničí. Zajímavou informací bylo, že každý houslový mistr, který vyjíždí za hranice, musí předložit kupní smlouvu o původu nástroje, kým a kdy byl vyroben a že byl řádně zaplacen. Spolupráce houslařského mistra s koncertním umělcem je pro tento ateliér prioritní a bezpodmínečná. Každé housle tvoří jedinečné umělecké dílo.

K mimořádným akcím rozhodně patří slavnostní promoce absolventů U3V, kteří splnili závazné „Pokyny“, např. absolvování víceletého kurzu, minimální 75 % účast na přednáškách, předložení závěrečné práce a dodržování zásad slušného chování, obvyklého na akademické půdě. Pokud jsou splněny všechny požadavky, je absolvent pozván ke složení akademického slibu a převzetí diplomu nebo certifikátu či osvědčení.

Absolventi U3V JAMU převzali diplom 30. června 2017, absolventi všeobecně zaměřeného kurzu Masarykovy univerzity obdrží diplom po ukončení semestru.

Na závěr ještě zmíním specifikum U3V JAMU, tím je účast na festivalech duchovní a varhanní hudby, kde vystupují pedagogové – koncertní mistři a výjimečně nejtalentovanější umělci z řad studentů. Např. letošní absolventi JAMU se zúčastnili eklektické akce Noc kostelů a varhanního festivalu. Téměř všichni absolventi navštívili závěrečné vystoupení bývalé rektorky JAMU, prof. Aleny Veselé, v rámci varhanního festivalu s mezinárodní účastí. Koncert se uskutečnil v den jejích 94. narozenin v jezuitském kostele Nanebevzetí Panny Marie. Návštěvu tohoto koncertu považovali senioři za milou povinnost a poděkování „Jamákům“, kteří tyto krásné akce pro ně organizují.

PhDr. Jana Vrabcová

HISTORIE JE...

4. pokračování

SÁMOVA ŘÍŠE

Téměř ve všech zpracováních nejstarších historických dějů se dozvídáme, že pohyb slovanských kmenů z jejich východní pravlasti směrem na západ – tedy i do české kotliny – byl součástí tzv. **stěhování národů**. Toto označení se používá pro mohutný přesun germánských a slovanských kmenů ze severní, severovýchodní a východní Evropy na západ a jih Evropy. Začalo nájездem Germánů na hranice římské říše a vystupňovalo se v dalších stoletích. V 6. století nájězdy Germánů ustaly. Reálné je tedy konstatování, že příchodem Slovanů začíná nová etapa dějin naší vlasti.

Burgundská kronika tzv. mnicha Fredegara (7. století) je nejstarším historickým dokladem o prvním státním útvaru Slovanů na našem území. Šlo o jakýsi obranný svaz, který čelil tlaku Avarů a Franků. Do jeho čela se roku 623 postavil SÁMO, původem franský kupec, ale po jeho smrti se říše rozpadla.

O Sámově říši jsou nám k dispozici především záznamy franského kronikáře Fredegara. Podle něho vládl Sámko 35 let. Slované nazývá Vinidé (latinsky Venedi). Co zajímavého nám

ještě napsal? „Vinidé (tj. Slované) byli již od dřívějška befulci Hunů (tj. Avarů), neboť když s vojskem válčili proti některému národu a stáli s celým vojskem před táborem, Vinidé bojovali. Jestliže se schylovalo k vítězství, tu Hunové v touze zmocnit se kořisti vyraželi, jestliže však Vinidé byli přemáháni, opření o pomoc Hunů nabývali nových sil. Befulci byli Huny nazýváni proto, poněvadž v bitvě tvořili dvojité šik postupující před Huny. Hunové přicházeli po jednotlivé roky přezimovat ke Slovanům a ženy Slovanů a jejich dcery si brali do lože. Kromě jiných úplatků platili Slované Hunům daně. Synové Hunů, kteří byli zplozeni s ženami a dcerami Vinidů, nechtěli nakonec snášet křivdy a útisk... a začali se bouřit.“

Do bojů zasáhl samozřejmě i Sámko a pro jeho schopnosti si jej Slované zvolili za krále. A znovu Fredegar: „Za jeho panování svedli Vinidé mnoho bojů proti Hunům a díky jeho radě a schopnosti Vinidé Huny vždy přemohli. Sámko měl dvánáct manželek z rodu Vinidů a měl

od nich dvaadvacet synů a patnáct dcer.“

Vzhledem k nedostatku pramenů nelze napsat nic bližšího. Zájemce o podrobnější informace o kronikáři Fredegarovi a říši Sámově odkazuji na 5. svazek Vlastivědy moravské, díl první, autor Josef Válka, „Středověká Morava“, str. 15 a 16, vydala Muzejní a vlastivědná společnost v Brně roku 1991.

Jaké stopy zanechalo toto nejstarší slovanské etnikum na území města Brna? Roku 1940 byla v Pisárkách odkryta chata s keramikou tzv. pražského typu z předhradištního období, tj. 5.–7. století. Početnější doklady o slovanském osídlení jsou však až teprve ze starší doby hradištní. Pravděpodobně v 8. století vznikla na levém břehu Svitavy v Maloměřicích osada, ze Židenic je známý kostrový hrob s trojbokou železnou šipkou. Stejně staré jsou žárové hroby z maloměřického návrší Plíže, z trati Strompíl v Komíně a také z někdejší cihelny, která stávala na dnešní Lidické ulici.

Připravil:

PhDr. Miroslav Vespaľec

Informace

SETKÁNÍ GENERACÍ V PŘÍRODĚ

Brno-Jundrov – hřiště
17. srpna v 15.00 hodin
Těšíme se na Vaši účast

PLAVÁNÍ

Podle sdělení krajského
výboru České unie sportu
se nebudou
od měsíce září 2017
konat hodiny plavání
v Lázních na Ponávce

PRÁVNÍ PORADNA

pro členy Svazu důchodců, Běhounská 17

Ve 2. pololetí roku 2017 se bezplatná
poradna pro seniory uskuteční
v těchto termínech:

Září: 5. 9. **19. 9. DOVOLENÁ**

Říjen: 3. 10., 17. 10., 31. 10.

Listopad: 14. 11., 28. 11.

Prosinec: 12. 12.

Poradna je od 9 do 13 hodin

PŘIJĎTE NA TANEČKY!

Tanečky – Křenová 67

14. září, 12. října,
9. listopadu, 14. prosince
vždy v 15.00 hodin

ZE ŽIVOTA MÍSTNÍCH KLUBŮ

SENIORKLUB BRNO-LESNÁ, IBSENOVA 2 – SETKÁNÍ GENERACÍ

Bohatou činnost našeho Seniorklubu zajišťuje sedmičlenný výbor v čele s vedoucím. Volnočasové aktivity jsou orientovány do tří hlavních směrů působení: kulturního, vzdělávacího a sportovního. Přednáškám jsou věnovány úterky. Tři dny v týdnu patří sportu (2 dny tělocvik a 1 den plavání v bazénu TJ Tesla Brno). Mezi členy klubu máme 25 „počítačových fandů“ a mnozí využívají vybavení klubovny na prezentaci digitálních fotografií či videí z cest soudobou moderní technikou. Oblíbené jsou jednodenní autobusové výlety včetně nabídky zájezdů Městské organizace Svazu důchodců ČR.

Členové Seniorklubu se těší na společné oslavy narozenin a životních jubileí, které často doprovází hudbou na klávesy Ing. Lubomír Vaďura. A dvakrát měsíčně si lze jako host zazpívat při besedě cimbálové muziky AC Morava. Dvakrát ročně nás navštěvují studenti JAMU a děti z MŠ Šrámkova.

Podle kulturního kalendáře EU navštěvujeme i akce pod patronací Magistrátu města Brna, MO Svazu důchodců na Běhounské 17 a úřadu městské části Brno – sever. Za mnohé připomenu návštěvu našich členů s vnoučaty na akcích určených dětem v rámci Brněnské muzejní noci (20. 5. 2017) a Noci kostelů (9. 6. 2017). Letošní účast na koncertování pedagogů talentovaných posluchačů katedry

varhanní a historické interpretace HF JAMU jsme považovali za milou povinnost a poděkování za kulturní programy, připravované každoročně „jamáky“ pro náš Seniorklub.

S očekáváním, zvědavostí a zájmem jsme přijali pozvání na slavnostní otevření rekonstruovaného Společenského centra na Lesné (Senior a Family pointu) dne 6. června 2017 na Okruž-

části Brno-sever Mgr. Martin Maleček spolu s oběma místostarostkami ing. Kalinovou a Mgr. Kolářovou a místostarostou ing. Haklem. Z kulturního střediska Omega všechny přivítala paní ředitelka Mgr. Bc. Jarmila Kučerová, o projektu Family Pointu promluvil nejdrive ředitelka Centra pro rodinu a sociální péči paní Marcela Ondrůjová a také koordinátorka projektu pro

ni 21. Prohlídce nových prostor předcházelo přivítání VIP hostů z institucí, zabezpečujících (organizačně či finančně) chod nového centra pro seniory a rodiče s dětmi. Z hostů byli přítomni první náměstek primátora Mgr. Petr Hladík, starosta městské

Brno, paní Monika Janečková. Family point je bezbariérové místo přátelské rodině, v němž lze pečovat o malé děti a získat informace, podporující rodinný život. Pan Lukáš Vaculík z obecně prospěšné společnosti Společně zase připomněl cíl Senior Pointů, a tím je podpora aktivního života seniorů předáním informací ze sociální oblasti (bezpečnost, prevence, bytová problematika, volnočasové aktivity, vzdělávání). Senior a Family Point se nachází ve speciálně upravené a k tomuto účelu zvláště vybavené místnosti v přízemí klubovny městské části, jejíž interiér byl již úspěšně a vkusně zrekonstruován. V následující etapě bude dokončena oprava a zateplení pláště budovy včetně výměny oken, upraven bude prostor před budovou a, což oceníme zvláště my věkovitější, přibude výtah do patra k velkému sálu. Akce otevření pointu probíhala v živém a činorodém duchu rozhovorů, příchodů a odchodů návštěvníků a pozorného přístupu

personálu KS Omega. Pro rodiče s dětmi byly připraveny aktivity v místnosti pointu (hledání hádanek, kreslení křídami a spousta nových hraček) a v sálu v prvním patře pískování s odbornou lektorkou (kresba barevným písmem dle šablon) a pohybové činnosti (kuželky, hod kroužky a míčky na cíl). Senioři měli zajištěno občerstvení a trénink paměti v zasedací místnosti v přízemí, kde se jim po celou dobu věnovala pracovnice Senior Pointu. V budově byla instalována výstava čin-

nosti SOU tradičních řemesel a VOŠ ze Střední ulice zde v Brně. Mohli jsme tak obdivovat precizní výrobky kovářů a řezbářů, malířské skici i obrazy na velkých plátnech. V budově byly též rozmístěny obrázky z mateřských a základních škol Brna – sever na téma „moje rodina“. A co můžeme v novém Senior a Family Pointu najít? Místnost s bezbariérovým vstupem, kde se nám bude věnovat vyškolená obsluha a pomůže nám najít potřebné informace z oblasti prevence, bezpečnosti

a sociální oblasti. Point je klidné a bezpečné místo k setkávání a popovídání s přáteli, kde je možné se zaregistrovat do slevové sítě Senior pas. Nabízí též přístup k počítači s internetem, bezplatné právní poradenství, možnost zapojení se do volnočasových aktivit a navíc je vybaven bezbariérovým WC pro občany s tělesným postižením.

Vladimír Mlčoch,
předseda klubu
Foto M. Číková

Primáš Oldřich Kilián rozšířil řady pětaosmdesátníků

Nepřehlédnutelná výrazná osobnost folklorního dění v Brně doc. Ing. Oldřich Kilián, CSc. rozšířil 4. července řady pětaosmdesátníků. Celý jeho život je spojený s hudbou. Mirotický rodák s hudebními vlohami po otci začal v šesti letech hrát na housle a jako student píseckého gymnázia se stal členem školního orchestru. Pak přešel studovat na Pěchotní učiliště v Lipníku nad Bečvou a na Vojenskou akademii Antonína Zápotockého v Brně. V letech 1955 až 1960 hrál v cimbálové muzice Celokaderního souboru (CAKS). Stal se inženýrem a vydal se na pedagogickou dráhu. Od roku 1971 působil na katedře pedagogiky Vysokého učení technického, poskytující vzdělání inženýrům, kteří se rozhodli stát učiteli odborných předmětů. Ta později přešla na stavební fakultu VUT jako Ústav společenských věd, kde pracoval jako docent až do svého odchodu do důchodu. Několik roků pak ještě jako externista. Na Mendelově univerzitě předsedal komisi u státních zkoušek absolventů doplňkového pedagogického studia, na pedagogické fakultě tehdejší Univerzity J. E. Purkyně byl řadu let externím vedoucím několika desítek závěrečných prací doplňkového pedagogického studia.

Když na VUT slovenští studenti založili soubor písní a tanců Pořana, přijali ho do cimbálové muziky, jejímž se později stal uměleckým vedoucím a primášem. Vzpomíná, že z řad studentů „odchoval“ 75 muzikantů. Navíc byl jedním ze zakládajících členů a tercášem Brněnských gajdošů, 18 roků hrával terc s cimbálovou muzikou brněnského Valašského krúžku, s vrstevníky se scházel v Akademické cimbálové muzice Morava, hrající a zpíva-

jící pro příznivce a důchodce, pro něž sestavil a rozmnožil zpěvník se 150 texty písní z různých regionů. Naučil se hrát také na Böhmovu příčnou flétnu. Dodnes hraje v cimbálové muzice Dúbravence.

S folklorními soubory procestoval celou Evropu. Od Anglie až po Rusko a Turecko. Máme společné zážitky z Německa, Lucemburska, Belgie a Nizozemska. Belgii jsme procestovali křížem krázem s brněnským Valašským krúžkem, vystupujícím

nejen královský palác, náš sólový zpěvák a violový kontráš Milan Holzapfel nás vyfotografoval také před proslulým Atomem i před bronzovou soškou z počátku 17. století Manneken Pis (Čurající chlapeček). Nevynechali jsme ani Waterloo, kde 18. června 1815 Napoleonovu armádu porazila spojená vojska britská a pruská. S Oldřichem jsme na tomto turné založili folklorní duo Travex.

Universitas moraviensis straeorum tetinarumque (Velkomoravská

na mezinárodních folklorních festivalech ve valonském Jambes-Namuru, kde náš program v parku královny Astrid slovem provázela v brilantní francouzštině Mgr. Jana Čipáková, a ve vlámském Mechelenu. Byli jsme i na setkání vlámských lidových hudebníků v Galmaardenu. Stravovali jsme se v namurské vojenské ženijní akademii. V Bruselu jsme navštívili

univerzita strécovsko-tetinská) ozdobila Oldřicha Kiliána dalším akademickým titulem – MUStr. Zasloužilý pracovník kultury Oldřich Kilián je rovněž autorem obsáhlé knihy o 434 stránkách, nesoucí v graficky autentické podobě název ZAVZPOMÍNÁNÍ aneb Těžba z hlubin paměti starého muže.

Bohumil Hlaváček

Co takhle Halasovo Kunštátsko?

Blíží se konec zájezdové sezóny, dny se krátí, ochlazuje se, počasí se stává nejistým, ale zato příroda se barví do zlatožluta a loučí se teple a měkce vybarvena. Proč bychom se s ní také nerozloučili naším posledním zájezdem v roce 2017. Chtěli bychom, aby se tak stalo v září, měsíci svatováclavských slavností. Budete určitě ještě plni dojmů ze srpnového zájezdu na Slovensko, a tak se trochu porozhlédneme po našem krásném Jihomoravském kraji, nepojedeme nikam daleko. Naším hlavním cílem bude Halasovo Kunštátsko. Zámek Kunštát a jeskyň v Rudce s našimi moravskými blannickými rytíři.

Žádný Matyáš Braun, ale obyčejný čalounický dělník, těžce nemocný samouk Stanislav Rolínek, který ve třicátých letech minulého století vytesal v pískovcové skále (jeskyni) šestnáct spících rytířů včetně svatého Václava. Vchod hlídá kamenný lev, kterého autor živého v životě neviděl, ale tesal pouze podle kresby, vytesal zvíře pozoruhodné krásy. Ještě dříve však, v roce 1928, k 10. výročí vzniku republiky, se Stanislav Rolínek proslavil zhotovením sochy prezidenta T. G. Masaryka z jednoho kusu skály, vysoké 10,5 metru, těžké 50 tun jen pomocí hasičské sekerky a nůžek na střihání ovcí. Dílo bylo hotovo za pouhých šest měsíců. Dnes uvidíme pouze její fotografii. Přestože kunštátský starosta František Burian dal před Němci sochu ochránit obestavením fiktivní chatou, přece jen byla objevena a zničena, proto jsou dnes k vidění jen Masarykovy vysoké boty. Sochař amatér Stanislav Rolínek zemřel na tuberkulózu v necelých třiceti letech. V okolních lesích, v přírodním parku Halasovo Kunštátsko, najdeme spoustu sochařových nedokončených děl. Svou práci bojoval se svou chorobou, i když vzhledem k prašnosti

při práci to nebyl zrovna nejvhodnější způsob boje. To, co posilovalo psychiku, ničilo postižené tělo.

A co zámek Kunštát? Hrad založil roku 1280 jakýsi KUNA, po němž bylo pojmenováno i podhradí. Ve století 14. a 15. byl zásluhou i Jiřího z Poděbrad a Kunštátu hrad rozšířen a opevněn a pak prodán pánům z Pernštejna. Ti ho ve století 16. přestavěli na renesanční zámek, který byl roku 1680 zbarokizován. Dnešní fasáda má barokní výzdobu, v přízemí se dochovaly arkády. Ve století 20. byl zámek využíván jako moravský zemský archiv, dnes je veřejnosti přístupný.

Z posledních objevů 21. století je nutno zmínit odkrytí figurálních maleb na zdech z poloviny 14. století, které se zachovaly díky tomu, že byly ve století 16. překryty vápennou omítkou. Jde o malby znázorňující rytířské ctnosti dle Gerharda z Kunštátu. To je úplně nové novum. Kolem zámku se na terasách rozkládá anglický park se zbytky klasicistních romantických staveb. Pozoruhodností je psí hřbitov se šestnácti pomníčky, nejstarší patří psu Luxovi, který zemřel roku 1890. Z hlediska historického je však významnější „lidský“ hřbitov, na kterém najdeme i hrob českého básníka Františka Halase (1901–1940). Ostatní se dozvíme od průvodce.

Abychom se nenudili, zastavíme se při cestě za historií v obci Drnovice v továrničce na výrobu paličkovaných krajk a po cestě zpět v Olešnici ve výrobně modrotisku. Kdo bude chtít, na náměstí v Olešnici si může nakoupit místní mléčné výrobky, zejména hrudkovitý tvaroh a máslo a v místním řeznictví výborné uzeniny. Ale to už každý sám za sebe. Tak nashledanou v září.

Termín zájezdu a cena zatím nejsou stanoveny.

Ing. Milena Leichmannová

Vycházky v září 2017

* každé pondělí * sraz kolem 8.45 hod. *

4. 9. Stará osada - autobus č. 55 - Mariánské údolí - kolem restaurace U raka - Horákovská myslivna a zpět (odjezd v 8⁵²)

11. 9. Mendlovo náměstí - autobus č. 52 - výstup Kohoutovice hájenka - do obory - Habrtenky - u obrázku odbočit vlevo směr Jundrov - konečná autobusu č. 67 (odjezd v 8⁴⁴)

18. 9. Cejl - zastávka Tkalcovská - směr vycházky kolem Svitavy - Černovické nábřeží - Komárov tramvaj č. 12 (odchod v 9⁰⁰)

25. 9. zastávka tramvaje č. 2, 5, 6 nemocnice Milosrdných bratří - vycházka směr Kamenná čtvrť - LDN - Červený kopec - Bohunice - univerzitní kampus (odchod v 9⁰⁰)

Vycházky v říjnu 2017

* každé pondělí * sraz kolem 8.45 hod. *

2. 10. ulice Úzká - zastávka autobusu č. 49 - směr Modřice - výstup zastávka Přížřenice - vycházka k soutoku Svitavy a Svratky - dále po cyklostezce k holáseckým rybníkům - autobus č. 63 (odjezd v 8⁴⁵)

9. 10. konečná zastávka trolejbusu č. 36 - Komín (odjezd trolejbusu z ulice Brandlova (Česká) v 8²⁹) - vycházka směr letiště Medlánky - Medlánky autobus č. 41 (odchod v 9⁰⁰)

16. 10. Štěfánikova čtvrť - autobus č. 57 - zastávka Útěchov náměstí - vycházka směr Vranov - odbočit vlevo Babíčovská lesní cesta - jezírko s lekníny - Jehnice autobus č. 70 (odjezd v 8⁴¹)

23. 10. Stará osada - autobus č. 78 - VK zastávka Podbělová - vycházka Růženin lom - Maloměřice autobus č. 64 (odjezd v 8³⁷)

30. 10. Mendlovo náměstí - autobus č. 52 směr Žebětín - výstup zastávka Ruda - směr vycházky Rakovec - přístaviště (odjezd v 8⁴⁴)

Eva Suchomelová

Brněnský SENIOR - noviny MV Svazu důchodců ČR v Brně.

Adresa vydavatele a redakce, předplatné: Svaz důchodců ČR Jihomoravský kraj - městská organizace Brno, Běhounská 17, 602 00 Brno.

Tel./fax: 545 575 257 • svaz.duchodcu.brno@seznam.cz • www.duchodcibrno.cz • IČO 69706824 • Editor: PaedDr. Jan Žáček, dále tvoří redakční radu: Mgr. Alena Kudličková, PaedDr. Anna Štofánová, Libuše Gottwaldová, Ing. Milena Leichmannová, PhDr. Jana Vrabcová. • Redakční uzávěrka 15. 7. 2017, vyšlo 7. 8. 2017 • Uzávěrka dalšího čísla 15. 9. 2017

Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk a sazba: Protis, spol. s r. o., Podolí 115; e-mail: protisro@volny.cz, www.protisro.cz